

ההגות התורה

יו"ל ע"י חברת הגות תורה - ישבר באהליך דקהל חסידי מנובוקא בעלזא
בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א • ע"ש ולע"נ הגה"ח רבי ישכר דוב ענגלענדער זצ"ל

גליון תרפ"ז פר' ויקרא תשפ"ה
מסכת חולין קמ. - קמב.

עשולחן גבוה

אמרי קודש מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו וגו' (א, א).

ואי' בבעל הטורים א' דויקרא זעירא שמשא לא רצה לכתוב אלא ויקר כדרך שנא' בבלעם כאלו לא נראה לו השם אלא במקרה ואמר לו הקב"ה לכתוב גם באל"ף וכתבה קטנה. ואמר כ"ק דודי (מרן מהר"א ז"ע) ז"ל בשם כ"ק זקני (מרן מהר"ד ז"ע) ז"ל דויקרא בלי א' זה ויקר, ובגמ' מגילה (טז) דרש ויקר אלו תפלין, והרמז בזה הוא דהנה א' בגמ' (מנחות לה) שהראהו הקב"ה למשה רבינו ע"ה קשר תפלין, ובא האל"ף זעירא לרמז שעכ"ז שהראהו הקב"ה קשר של תפלין החזיק משה את עצמו במדת הענוה ושפלות רוח, והיה עניו מכל האדם, אף שזכה למדריגות גדולות.

ואפשר לומר עוד דראיתי מב"ק אא"ז מרן מהר"ש ז"ל דאי' בגמ' מגילה (א) המולך מהודו ועד כוש (אסתר א, א) רב ושמואל חד אמר הודו בסוף העולם וכוש בסוף העולם, וחד אמר הודו וכוש גבי הדדי הוה קיימי וכו', ואמר כ"ק אא"ז (מרן מהר"ש ז"ע) ז"ל דבאמת מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, שהכוונה מהודו ועד כוש, הודו הוא לשון הוד והדר לפניו מרמז על קיום מצוות וכוש הוא לשון שחרות מרמז על חטאים, ואצל צדיקים הם סמוכים אחד לשני שגם אם חטאו עושים מיד תשובה, ואצל הרשעים הם רחוקים א' מהשני שאחרי שעושה עבירה אינו חוזר מיד בתשובה.

ובזה אפשר לומר ג"כ כאן דהנה ויקר מרמז על אופן שנאמר אצל בלעם כדאי' בבעל הטורים, שהשי"ת התגלה אליו אלא במקרה, ואיך יכולים להכניע את בחי' בלעם ולזכות לתשובה, לזה כתב מיד אח"כ אל"ף זעירא שזה על ידי ענוה ושפלות רוח, והיינו שאצל הצדיקים התשובה הוא סמוך להטא.

והנה אנו הולכים עתה לקריאת המגילה השי"ת יעזור שנזכה להרחמן הוא יעשה לנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותנו בימים ההם בזמן הזה מתוך נחת וכל טוב. לעכט לעכט.

ס"ג שב"ק פר' ויקרא תשפ"ד

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר.

כתיב ויקרא בא' זעירא, ואמר כ"ק זקני (מרן מהר"ד ז"ע) ז"ל דהנה בלא הא' הוא תיבת ויקר, ובגמ' דרשינן ויקר אלו תפלין, ואי' ע"ז בגמ' שהקב"ה הראה למשע"ה קשר של תפלין חה בא לרמז כאן הא' זעירא דאף שמשע"ה זכה לראות קשר תפלין של הקב"ה החזיק עצמו זעירא בענוה, ע"כ. ובבעה"ט כאן א' א' דויקרא זעירא שמשא הי' גדול ועניו לא רצה לכתוב אלא ויקר לשון מקרב כאילו לא דבר הקב"ה עמו אלא בחלום כדרך שנאמר בבלעם וכו', ואמר לו הקב"ה לכתוב גם האל"ף, ושוב אמר לו משה מחמת רוב ענוה שלא יכתבנה אלא קטנה וכו', ע"כ.

אי' בשם הרה"ק הרבי ר' ברוך ז"ל ז"ע ע"מ דאי' הקורא את המגילה למפרע לא יצא, דהנה בכל דור דודר חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, והיינו שבכל דור דודר יש ענין של מרדכי והמן, וזהו הקורא את המגילה למפרע, שהוא אומר דהענין של מרדכי והמן הוא דבר שהי' פעם ואינו שייך להיום לא יצא ע"כ.

וי"ל שזהו הכוונה בדר' בדברי רש"י כאן ויקרא אל משה, לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים קדמה קריאה וכו'. קדמה קריאה היינו שאינו קורא למפרע, דגם עתה יש אמירות וצוויים, דכמו שפעם הי' בלעם כמו כן היום שייך ענין של בלעם, וכמו שאז עזר להם השי"ת כמו כן עתה יעזור לנו השי"ת תמיד.

ליל שב"ק פר' ויקרא תשנ"ה

בחדת קודש מגישים אנו כסא מלא דברכתא קמיה דמלכא עט"ד

ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל שמחת אירוסין הנכדה

הכלה שתחיו בת בנו הרה"צ ר' יהיא מיכל שליט"א

התן ב"ק אדמו"ר מיערסלוב שליט"א

עב"ג החתן שליט"א

יה"ד שירוה מרן שליט"א רוב נחת מהם ומכל יו"ה,
ומכל קהל עדתנו חק, מתוך בריות גופא ונהורא מעל"א

קול
צהלה
ודינה
שפתינו
תרננה

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו
מאהל מועד לאמר.

וכבר הזכרנו מה דאי' בקדמונים ובבעה"ט הטעם שנכתב בא' זעירא שזהו מחמת ענותנותו של משע"ה שלא רצה לכתוב ע"ע ויקרא, אלא ויקר כמו שהיה אצל בלעם בדרך מקרה וארעי, וע"כ כתבו באל"ף זעירא שנראה כמ"ש ויקר וכ"ק דודי (מרן מהר"א ז"ע) ז"ל אמר הטעם דנרמז דווקא כאן ענין ענוה משום דקאי בפרשת הקרבנות, ואי' ברמב"ן בפרשתו באריכות לבאר ענין הבאת הקרבן שמעורר את האדם לתשובה ע"י שידמה בעיניו, שהיה ראוי לעשות בו כ"מ שעושים עם הבהמה, וכמו"כ יש ענין וידוי בפה והלויים מעוררים בשרם, ועי"ז התעורר מביא הקרבן לשוב בתשובה שלימה להשי"ת, והיות ותשובה צריכה להיות בהכנעה ובשפלות ע"כ רמז כאן בתחילת הפרשה מדת הענוה.

ואפ"ל בעוד אופן דאי' בספה"ק אהוב ישראל להרה"ק מאפטא זי"ע [שהיום הוא היו"ד] דע"י שאיש ישראל מתעורר בלבו לתשובה ומכניע א"ע להשי"ת ואומר וידוי בפיו הריהו גורם בזה שהשי"ת ישמע ויקבל תפלתו אף באופן שאינו ראוי לזה, משום שבכח ההכנעה והחרטה שבלב עם הוידוי בפה הריהו סותם את כל המקטרגים שאינם רוצים שיתקבל תפלתו משום שהוא בעל עבירה, וכיון שנטתם פיהם ממילא אין לו שום מפריע שהשי"ת ישמע תפלתו ויקבל תשובתו, שמצד השי"ת אין מניעה שיתקבל תפלתו של איש ישראל.

ועפ"ז אפשר לפרש מה שכ' ויקרא אל"ף זעירא דהכוונה על השי"ת אלופו של עולם, שקרא למשה, והיינו דכיון שפרשה זו מיירי מענין הקרבנות וזהו ע"י תשובה והכנעה, הרי זה גורם שהשי"ת כביכול מכניע עצמו ומקרב עצמו אל בני ישראל אף באופן שאינם ראויים מצד עצמן ומקבל תפלתם, ורמז במש"כ אל"ף זעירא על ההכנעה שמכניע עצמו כביכול ומטה עצמו לעבר בני ישראל על ידי ששבים בתשובה והכנעה לפניו יתברך שמו.

ס"ג שב"ק פר' ויקרא תשס"ד

שור"ע הרב או"ח סימן קפג	מסכת תמורה עמוד ליום	סדר הלימוד לשבוע הבעל"ט
סע"ף	דף	יום
ג	ב.	א
ד	ב:	ב
ה	ג.	ג
ו	ג:	ד
ז	ד.	ה
חזרה	חזרה	ע"ש / ושב"ק

עשולחן גבוה

דיבורים קדושים מרבוה"ק מבעלזא ז"ל

ב"ק מרן מהר"א ז"ל

ויקרא אל משה וגו'. ונכתב בתורה א' זעירא, ואיתא בקדמונים שבא לרמוז על ענותנותו של מרע"ה שהתורה העידה עליו שהיה עניו מכל האדם וגו' כדי ללמוד מזה מדת הענוה. ושמעתי מאמור"ר ז"ל דאיתא בגמ' (ברכות ז' ע"א, מנחות ל"ה ע"ב) שהתפלל מרע"ה הראני נא את כבודך והראה לו הקב"ה קשר של תפילין וזהו התגלות היותר גדולה ששייך, ולא זכה לזה רק מרע"ה. ואיתא (מגילה ט"ז ע"ב) ויקר אלו תפילין, ובכאן על ידי א' זעירא נשאר תיבת "ויקר" לרמוז על גדולתו של מרע"ה שזכה שהראה לו הקב"ה קשר של תפילין, אד"ק.

וי"ל כמו שכתב רש"י ז"ל על ויקרא אל משה - יכול כולם שמעו את קול הקריאה, ת"ל קול לו קול אליו, משה שמע וכל ישראל לא שמעו. והנה משה רבינו ע"ה היה עניו מאד וראה שזכה שנתייחד הדיבור אליו ורק הוא שמע, ואיך החזיק במדת ענוה, אלא הוא חיזק עצמו שזהו גם כן רק למעלתו של ישראל ובזכותם, דבתפילין דמארי עלמא כתוב שם ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ועוד פסוקים של שבח ישראל וכדאיתא בברכות (ו' ע"א). ועל זה בא לרמוז א' זעירא, על ענוה של משה רבינו ע"ה, וגם איך החזיק עצמו בענוה, על ידי "ויקר" דהיינו תפילין, שזכה לראות קשר של תפילין דמארי עלמא, חיזק עצמו שמה שקרא ה' אליו דוקא הוא לצד מעלתו של ישראל, כמו שכתוב בתפילין של מארי דעלמא כמה פסוקים של שבחן של ישראל, וע"כ מרומז כאן דוקא את הענין של ראת משה את התפילין.

ב"ק מרן מהר"ש ז"ל

ונפש כי תקריב קרבן מנחה וגו'. פי' רש"י לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה מי דרכו להתנדב מנחה עני, אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו, עכ"ל. ויש ליתן טעם למה נקרא קרבן זה מנחה. ונראה לי, על פי מה ששמעתי ממו"ר ר' יצחק מלובלין נ"ע שפירש דנפש הוא מלשון ונפש שהוא לשון מנוחה, לעומת רוח ונשמה שהם גדולים. והנה ידוע מהראשונים ז"ל דעיקר כוונת הקרבנות היא שהאדם יתעורר לשוב בתשובה. וזהו כוונת רש"י, אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאילו הקריב את נפשו, דכאשר העני מביא הקרבן, הוא בוודאי מתעורר מאד לשוב בתשובה ומתקן את נפשו. ועל פי זה אפ"ל, שלכן נקרא הקרבן הזה מנחה, היות שזה רומז על תיקון הנפש, ונפש הוא מלשון מנוחה כדלעיל בשם הרבי מלובלין ז"ל.

ב"ק מרן מהר"ש ז"ל

נפש כי תחטא וגו'. (ד, ה). ואיתא במדרש אמר ר' יצחק אמר לה הקב"ה לנפש אני כתבתי עליך רק חזק בלבתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ואת יצאת וחוטאת, נפש כי תחטא בשגגה, (ו' תימח). ובזוה"ק מפרש גם כן, נפש כי תחטא לשון תימה, שמתמה על הנפש איך יכול להיות שתחטא, והא בשעתא דמטא זמנא לנחתיא לעלמא, עבדת מדורחא בגנתא דעדן דארעא תלתין יומין, למחמא יקרא דמאריהון בצדיקייא, וסלקא לאתרא לעילא, ובתר דא נחתיא לעלמא, אעטר לה מלכא קדישא בשבע עטרין עד דאתת ועאלת בנו גופא דבר נש, וכד איתו בגופא דבר נש וחתבת בהאי עלמא ואשתדלת בחשוכא, אורייתא תווהת עלה ואמרת, ומה כל יקרא דא וכל אשלמותא דא אשלים לנפשתיא מלכא עילאה והיא חבאת קמיה, נפש כי תחטא מה דין הוא דתחטא, עכ"ל זוה"ק.

ואפשר לומר שכל זה שמראים לו שהוא בשביל הנפש שלא תלך אחרי שרירות לבו הרע, כל זה הוא רק בשביל תחילת הדרך, אולם כאשר האדם כבר זוכה לשלמות הנפש אז אין צריך להתעוררות הזה ובקל יכול להיות עובד ה'; והן אמת שגם כאשר האדם הוא כבר בעל מדורגה גדולה עדיין צריך בכל עת להתבונן בדרכיו ולהסתכל במעשיו, מכל מקום עיקר העבודה שצריך לשמור על הנפש שלא תחטא היא בתחילת דרכו כשלא זכה עדיין לדרגת שלמות הנפש.

ואפשר לומר שזהו כוונת המדרש, אמר לה הקב"ה לנפש אני כתבתי עליך רק חזק בלבתי אכל הדם, הדלא המצוה של פרישה מאכילת דם היא מצוה קלה שבלאו הכי נפשו של אדם קצה בזה, ועם כל זה כתבה התורה רק חזק, שהוא מורה על התחזקות שצריך למצוה זו אף שלכאורה מצוה קלה היא, כדי ללמדנו שצריך להתחזק להישמר גם מעבירות קלות, כי אם אינו שומר עצמו מעבירות קלות יכול לבסוף להגיע לעבירות חמורות ח"ו, וכמו שאמרו בשבת (ק"ה ע"ב) כך היא דרכו של יצר הרע היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו משה כך עד שמסיתו לדברים חמורים, על כן בתחילה צריך להתחזק לתקן עצמו בדברים הקלים וממילא יהיה נשמר מהדברים החמורים.

וזהו הפי' במדרש, נפש כי תחטא, היאך יכול להיות שתחטא, הלא הקב"ה אמר בלבתי אכל הדם, דהיינו להתחזק להישמר מכל הדברים הקלים, ואם היה נשמר מדברים הקלים לא היה מגיע לדברים החמורים, ועל כן תימחה היאך נפש תחטא.

ב"ק מרן מהר"ד ז"ל

אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם וגו'. (ד, ה). יש לדקדק מה נשתנה הכהן המשיח משאר מביאי הקרבנות להלן בפרשה, שבכולם התורה הקי' מסיים לבסוף ונסלח לו וכאן בכהן המשיח לא נאמר בו ונסלח לו. וי"ל שהענין בזה על דרך רמז, דהנה הצדיק אשר כבר קידש כל החושים וכל הכחות שלו שיהיו בלתי לה' לבדו, מהראוי היה לו שלא יאונה לצדיק כל און ולא יכשל בשום ממשול נידנדו חטא ח"ו, אבל לפי שהדור אינו זכאי ואינם מתעוררים בתשובה, לכן מסובב ה' יתברך לצדיק איהו חטא כדו שעל ידי התעוררות שלו לתשובה, יתעוררו כל בני ישראל לשוב בתשובה שלמה, על כל מה שהם באמת צריכים לחזור בתשובה. וזהו הרמז כאן בפסוק אם הכהן המשיח יחטא, ואם תשאל איך זאת של צדיק גמור כזה אשר מהראוי היה שלא יכשל ובכל זאת יחטא, התשובה לזה לאשמת העם, זה מסובב מן השמים בשביל לעורר את העם לשוב על אשמתם ועל חטאם, ואין זה מחמת הצדיק עצמו ח"ו. ועל פי זה מובן למה לא נאמר בו ונסלח לו כי הוא לא חטא כלל בזה.

עשולחן עלנים

פנינים יקרים על פרשת השבוע

ויקרא אל משה. אלף זעירא. ונראה כי עיקר העבודות להיות שפל ונכנע בפני כל אדם כי מי לנו גדול ממה רבינו עליו השלום שהתורה מעידה עליו והוא משה עניו מאד מכל האדם וכו', והשפלות צריך להיות חביב ונחמד בעיני האדם כי זה חפץ השי"ת מאת האדם לחפוז תמיד איך למצוא לעצמו שפלותו ויהיה בשמחה, כאשר דברנו מזה כבר, ולפיכך זכה משה רבינו ע"ה להנחיל התורה לישראל, ומי שהוא בבחינה זו יכול לפעול כמו כן ללמוד לישראל דרך הישר ולהמשיך עליהם שפע טוב, חפ"ה ויקרא - ויהיה כמו ויקרא א' זעירא - אל משה היינו הקטנות היה יקר בעיני משה ולפיכך זכה וידבר ה' אליו, דהיינו שזכה לדיבור פה אל פה חכה להמשיך שפע על ישראל ויהיה ויקרא לשון השפעה והתרגום של ויקרא, הוא ומקבלין דין מן דין.

אור לשמים

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו. יש לפרש בדרך הלצה על פי דאיתא בספרים לפרש וקראת לשבת עונג, היינו אשר הפסוק בא להזהיר ולאסור עלינו להתענג בכל ימות השבוע רק ביום השבת לבד, ולמשל כשיש בעיר עשיר אחד וכל אנשי העיר הם עניים אז כאשר אחד רוצה לשלוח את אחד אל העשיר הנ"ל אין צריך להזכיר את שמו רק באמרו אל השליח לך נא אל העשיר, אז ממילא יודע השליח לאיזה אדם ילך מה שאין כן כשיש הרבה עשירים אז צריך לקרותו בשמו, כמו כן באם כל הימים הוא פורש מתענוגים ורק בשבת מתענג בתענוגים אז נקרא שבת בשם יום עונג סתם, וזהו וקראת לשבת עונג מה שאין כן באם כל הימים מתענג נפשו. וזהו ויקרא אל משה - וידבר ה' אליו, היינו באם היה אדם קורא למשה אל היה מהצורך להזכיר את שמו רק היה קורא אותו וידבר ה' אליו, היינו אותו האיש אשר ה' מדבר אליו, כי הוא היה יחיד בזה כי לא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים אם כן ממילא היו יודעין אשר זה הוא משה אף בלי הזכרת שמו כלל.

אמרי נועם

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו וכו', ופירש רש"י אליו היה מגיע הקול שהוא לבד שמע וכל ישראל לא שמעו. וי"ל בזה בדרך רמז על פי ששמעתי מן א"ז וזלה"ה על מ"ד במס' אבות (פ"י מ"ב) בכל יום בת קול יצאת מהר חורב וכו' והקשה ממה נפשך וכבר נדפס הוא בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף בפרשתינו, וביאר הוא ז"ל כי הבת קול הוא הרהורי תשובה הבאים לאדם בכל יום ומי שיש לו דעת תיכף כשכא לו הרהור תשובה אזי מבין הוא שזהו מן הכרח שמכריזין שוב בנים שובבים (ירמיה ג' ח) ומיד מפשפש במעשיו ושב בתשובה שלימה אבל מי שאין בו דעת אינו מרגיש כלל בהרהור תשובה שבא לו ואינו פונה אליו כלל, זה י"ל שרומז רש"י בפירוש הפסוק ויקרא היינו מה שקוראין ומכריזין בכל יום שהוא הרהורי תשובה אל משה רק אליו מגיע הקול היינו מי שהוא בבחינת משה סוד הדעת, אבל כל שאר ישראל שאינם בבחינת דעת לא ישמעו כלל את קול הכרח כי אינו משים על לב כלל ההרהור תשובה הבא לו וק"ל.

דגל מחנה אפרים

אדם כי יקריב מכם קרבן לד' מן בהמה, אפשר לפרש על פי הכתוב (יהושע ג' א) קחו עמכם דברים וכו' ונשלמה פרים שפתינו אם לומד פרשת עולה כאילו הקריב עולה, וכדומה כל הקרבנות על ידי הלימוד נעשה כאילו הקריב קרבן, עיין מנחות ק"י ע"א והנה כתיב ואם מוציא יקר מזולל כפי תהיה, היינו אם אדם מחזיר את חבירו בתשובה ומוציא אותו מזולל הוא כפי, (עיין תוספתא הוריות פ"ב מ"ז בבא מציעא פה א) היינו כמו שהלומד פרשת קרבן הוא כאילו הקריב קרבן כן אם מוציא אדם מזולל גם כן הוא כמו שהוא מקריב קרבן וזה "כפי תהיה" ועוד יותר חשוב בעיני הקב"ה כי זה הקרבן הוא אדם. זהו פירוש אדם כי יקריב מכם קרבן לד' מן הבהמה כנ"ל, שצריך אדם להיות במדרגה זאת לקרב את בני אדם שהם כבהמה לעבודתו ית"ש ומקרבן לתורה כמדותו של אהרן, זה כי יקריב מכם קרבן לד' מכם דייקא שתקרבו קרבן של אדם הוא יותר מרוצה להקב"ה מן הבהמה היינו מאילו הקרבתם בהמה לקרבן, זה מכם דייקא.

שפת אמת - בערזאן
המשך בעמוד ג'

לריח ניחוח. בספר עיר מקלט להגה"ק רבי דוד לידא זצ"ל ובפרשתנו מצוה קיט מביא בשם הריקנטי טעם לשבח למה אין מקריבים שאור או דבש להורות שעל האדם ללכת בדרך הממוצע בכל המדות ולא לאחוז באחד הקצוות והיות ששאר דבש מרמזים על שני הקצוות הקיצוניים כי הדבש הוא היפך השאור לכן אמרה תורה כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה', אמנם מבואר ברמב"ם ז"ל (שמיטה פרקים להרמב"ם פ"ד והוא בהל' דעות פ"ב ה"א) שבתחלת דרכו של האדם כשרואה בעצמו מדה רעה צריך ללכת מהיפך להיפך עד קצה האחרון, וזה מרומז בפסוק הגם ששאר דבש לא תקריבו כאמור אמנם קרבן ראשית בתחילת דרכו של אדם כשתקריבו כשאתם באים להתקרב אל השי"ת צריך להיות באופן של הליכה עד קצה האחרון אבל ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח.

אך פרי תבואה

מכל אשר יעשה לאשמה ב"ה. שמעתי מהרב הקדוש רבינו מנחם מענדיל זצוק"ל מרימאנוב שהמנהג היה מקדם כשסיים הקורא לקרות פרשת ויקרא שמסיימת לאשמה ב"ה היו הקהל עונין אחריו לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי שהוא ר"ת לאשמה ב"ה..... שכמו שהקרבנות מכפרין כן שמירת שבת גם כן מכפרת שכל השומר שבת כהלכתו מוחלין לו על כל עוונותיו וכשנוכה לשמור שבת כהלכתו נוכה לגאולה העתידה כמו שאמרו ז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין

מאור ושמש לפרשת החדש

מכל אשר יעשה לאשמה ב"ה. ר"ת ל'אל א'שר ש'בת מ'כל המ'עשים ב'יום השביעי, כי כן אחז"ל כל השומר שבת כהלכתו מוחלין לו על עוונותיו והשבת הוא כפרה כמו הקרבנות לכך נרמז בסוף פ' הקרבנות כי עכשיו שאין לנו קרבנות השבת יכפר עלינו.

תפארת שלמה

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן בהמה וגו'. פירש"י מן הבהמה ולא כולה וכו' ע"ש, הנה פשיטא שיש לו לאדם לבקש בעת התפלה גם על פרנסה אבל יזהר שלא יהא משוקע כל כולו בשעת התפלה במחשבות ועצות אודות פרנסה ומשא ומתן וכדו', וזהו הרמז אדם כי יקריב מכם היינו תפלה שהיא במקום קרבנות כנודע, מן הבהמה, יתפלל גם על פרנסתו וצרכיו הגשמיים אבל ולא כולה שלא יהיה ראשו ורובו משוקע בכל עת התפלה בצרכי הגשמיות כי עת להאריך בתפלה ועת לקצר בצרכי עצמו, וממשיך הכתוב ואומר אם עולה קרבנו היינו כך צריך להתנהג אם רוצה שתהיה תפלתו עולה וסלקא לגבוה, משא"כ אם תפלתו במחשבות וזרות כנ"ל, על זה יש לומר השולח אמרתו ארץ היינו שמתפלל במחשבת קניני ארץ ושם נשאת בארץ דלא סלקא לגבוה, עד מהרה ירוץ דברו, פירוש ובכל זאת הוא רוצה שעד מהרה תתקבל דברי תפלתו למלאות בקשתו, וגם לרמז כיון שלבו ומוחו משוממים ברחובות קריה בהבלי עוה"ז הלא מתפלל במהירות ובחפזון ועד מהרה ירוץ דברו, הרי זה שולח אמרתו ארץ בלי תועלת כנ"ל, ועל זה נאמר אני אמרתי בחפזי כל האדם כחב, שע"י החפזון תפלתו נכזבה. דברי ישראל

אדם כי יקריב מכם קרבן. כי נודע (יומא פה) בתשובה מאהבה וזדונות נעשו כזכיות ויש ריוח להשי"ת כביכול בתשובה זו כי יש על ידה ריבוי מצות והעבודה צורך גבוה, אבל תשובה מיראה נעשו כשגגות ואין ריוח רק להאדם השב ההוא שנקטן ערך עונו, אבל אין ריוח לה' בזה ונודע מה שכתבו בעלי המוסר כי לא נקרא תשובה מאהבה אלא המתעורר מעצמו בתשובה אבל המתפעל לתשובה על ידי זולתו איננה רק בחינת תשובה מיראה, ולז"א אדם כי יקריב מכם אם התחלת הקרבן יהיה מכם, וכאמור שתהיה ההתחלה מעצמו בלי התפעלות אוי יתכן לקרוא קרבן לה', שיש ליתברך שמו ריוח בכניעה זו משא"כ בהיות ההתחלה מן הבהמה מן הבקר כו' שזהו תשובה על ידי התפעלות מאחרים אינו רק בגדר תקריבו את קרבנכם רק לכם יהיה ריוח בזה.

ערבי נחל

אם עולה קרבנו וגו' יקריבנו אל פתח אהל מועד

יקריב אותו לרצונו לפני ה' וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו. י"ד כפל הענין יקריב אותו לרצונו, ונרצה לו לכפר עליו, גם יקריבנו פי' בו [ערש"י ובעה"ת] שמצוה שיביאנו בעצמו אל אהל מועד ולא ימסרונו לשליח, מדוע רמז זה כאן הלא בכל התורה מצוה בו יותר משלוחו, י"ל הנה העולה בא על א' משני פנים או על חטא הרהור לב כמ"ש רמב"ן בשם תורת כהנים או לראיית פנים לרצות פני אדוניו ית"ש בדרך והנה מלאכי מעלה אינם יודעים מה בלבו של אדם נמצא ע"י שמביא עולה יתגלה אל השטן שחטא בלבו ומגרה השטן בנפשו כי לפני זה לא ידע השטן כי דרך עוצב בו ע"כ עצה יעוצה שיביאנו הוא בעצמו אל אהל מועד ויהי נראה כאלו בא לראיית פנים ומביא דורונו עמו ובאמת לפני הקב"ה גלגל תעלומות הוא יכפר לו בו, וזהו יביאנו אל אהל מועד בעצמו כאלו הוא בא לרצונו לפני ה' לרצות אותו על ראיית פנים, אמנם באמת ונרצה לו לכפר עליו.

חתם סופר

והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה. כי כל אדם בראותו בעצמו שום הענין מעלה כל דהו די לו בזה כי אינו מכיר חסרונותיו, ועי"ז יוכל לבא לידי גאווה בהיותו משגיח על עצמו בדרך כלל אז מעלה זו המעוטה אשר בקרבו מחפה על כל הפרטים הגרועים אכן העצה היעוצה הוא שישגיח האדם בפרטות על כל אבר מאבריו אם קיים מצות התלויים באבר ההוא אז יראה שאין בו שום מעלה רק כולו חסרונות, וזהו, והפשיט את העולה, ר"ל כשירצה להפשיט מעצמו הגאווה הנקרא עולה לשון עליה, אזי ונתח אותה לנתחיה, ר"ל ישגיח על כל אבר ואבר ממנו בפני עצמו אזי חסרונותיו.

מלכי בקודש - זלאטשוב

כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ כי כל שאור וכו', הנה חמץ ושאר הם ענייני גבהות והתפארות ונפסלות במשהו דבש נקרא זה שמכין לאיזה הנאות לעצמו הן אפילו להיות בן עולם הבא, וזהו פירוש הפסוק בו שום שאור וכל דבש היינו איזה מחשבה שיהיה מהם לא תקטירו ממנו אשה לה' אשה היא סוד השכינה לא תקטירו לשון התקשרות רק תהיה מחשבתו כולו לקרב המנחה להשי"ת, והוא על דרך שאמר א"ז ללה"ה אין תפלתו של אדם נשמעת אלא אם כן משים עצמו כשירים והמשכיל יבין.

דגל מחנה אפרים

כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו וגו' קרבן ראשית תקריבו אותם לה' ואל המזבח לא יעלו

בשורה משמחת

שמחים אנו להודיע קהל אנשי שלמינו הקרובים
לזכרי פסגות עמוד הירמי שני' וזכרתינו הקדושה ותקים עם הדינים
כי בעזרת ה' היפסנו לקראת החולת לזכר מסכת תמורה

גמרות מהדרות ובלכתך בדרך
עם פי' שפה ברורה
מצו"ב שו"ע הרב ע"פ סדר הלכה ליום

שנקבע ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א

כמו"כ לוח כים
עם סדר הלימודים לכל יום ויום

ניתן להשיג -
אצל הגבאים בבתי מדרשינו די' בכל אתר ואתר
או לקבלו אצלכם הביתה

ע"י השארת הודעה ב קול התורה והסרית

ארה"ק - 8989-072370 | בריטניה - 17991-4433055
בלגיה - 1214-3248020 | אר"צ - 718269699
להשאיר הודעה במספר 8-2 מהפריט הראשי

הברכת המורה
הנהגות חברת
הוגי תורה

ניזם ראשון
פרי צו - ה' ניסן
קהל אנשי
שלמינו
מתחילים
עמוד ליום
במסכת תמורה

אם מלוו
אפאר מינוט
א' טאג
קען מען קענען ש"ס!

לאסוקי שפעתתא

פניני הלכה ועיון על העמודים הנלמדים

הרב אשר ליברמאן שליט"א • ירושלים

שילוח הקן אחר שנוצר בביצה טיפת דם

דברי המחברים לפטור משילוח אחר שנוצר בביצה טיפת דם

ישנם כמה ממחברי זמנינו, שכתבו שיש לחזור ולקיים את מצות שילוח הקן בתוך ג' ימים הראשונים להטלת היונה את הביצה, כיון שלאחר מכן כבר מתחיל להתרקם האפרוח, ונוצר בביצה טיפת דם ונאסר ע"ז באכילה, ולכן אם כבר שהתה היונה ג' ימים מעת הטלת הביצה יש להמתין עד שתיגמר יצירת האפרוח ויתבקע הביצה, ואז יוכל לקיים מצות השילוח כתיקונה.

ונברר הילכתא דא.

דברי הר"ן והכנה"ג לפטור משילוח כשיש טיפת דם

שנינו בסוגייתנו (קמ) "אפרוחים טריפות פטור משילוח, דאמר קרא תקח לך ולא לכלבך", ולמדנו מכאן דאין חובת ומצות שילוח הקן כשהביצים או האפרוחים אסורים באכילה.

ולפ"ז יש לדון דכל ביצה שנוצר בה טיפת דם יהיה פטור משילוח כיון דא"א לאכול את הביצה. ובספר ברכי יוסף להחיד"א ז"ל סי' רצב ס"ק ט כתב בשם הכנסת הגדולה (בספרו דיני דחיי עשה סה):

"אם הביצים נוצר בהם אפרוח אינו חייב לשלח, דכיון דהביצים אסורים, קרינן 'תקח לך ולא לכלבך', אבל אם יכול להשים הביצים תחת עוף אחר חייב לשלח".

ומקור לדברים אלו כבר איתא בראשונים הלא הוא בחידושי הר"ן כאן בסוגייתנו (ד"ה ביצים מחורת) שכתב ממש כדברים האלו.

האם בזמנינו דלא שכיחי עופות בינינו נחשב יכול להשימם תחת עוף

ויש לעיין האם במציאות דידן נחשב שיכול להשים הביצים תחת עוף אחר, דהרי בפועל ממש אין מצוי לפנינו עופות אחרים שנוכל להשימם על ביצים אלו, ויש שכתבו דמצד שיש מכשיר אינקובטור שעל ידי אפשר לחמם את הביצים ולהביאם ליצירת אפרוח, אך יש לעיין בסתם אנשים שאין מזומן לפנייהם מכשיר זה אם נחשב שיכול לבוא לידי היתר אכילה על ידי צד רחוק ג"כ או שצריך שיהיה מזומן לפניו בקל.

ולכאורה יש לדון דכל אחד יכול בנקל להביא את הביצים לידי גמרם שיווצר מהם אפרוח על ידי שיחזרים למקומם והאם תחזור לרבוץ עליהם, וכן נראה מדברי הספר הבנים תקח לך עמ' לד בשם הגאון ר' יהודא שפירא זצ"ל.

אמנם מל' הר"ן והכנסת הגדולה מבואר דרק מטעם שיכול להשימם תחת עוף אחר נחשב ראוי לאכילה, אבל מצד זה שיכול להחזירם לקן ושתרבוץ האם עליהם אין להחשיבו ראוי לאכילה.

ומסברא נראה גם כן, דהרי בודאי צורת מצות שילוח הקן הוא דכאשר יקח את הבנים אחר ששילח את האם יוכל לאכול, אבל אם רק על ידי החזרה לקן יוכל לאכלם, אי"ז נחשב את הבנים תיקח לך.

ואמנם כן מצאתי לאחד מגדולי ספרד (ב) דורו של השד"י חמד שהביאו כמה פעמים בספרו בספר מטה מנשה (להג"ר מנשה סתהון הרב דעיה"ק צפת לעדת הספרדים, ונדפס לאחרונה מכ"י) שכתב (סי' יז פ"ב אות יג) דרק אם יש לפניו עוף מזומן תחתיו חייב לשלח הא לאו הכי לא.

רבים מפוסקי זמנינו סוברים דאין שום פטור מן השילוח גם אחר שנוצר אפרוח

אכן, רבים מגדולי המורים בזמנינו סוברים דאפילו כשאין מצוי לפניו עוף אחר להשים תחתיו חייב הוא בשילוח אם אך יתכן להיווצר אפרוח כשישים תחתיו עוף אחר.

ונראה לתת סימוכין לדבריהם, דהנה בעיקר דינם של הכנסת הגדולה והר"ן שכתבו דאם יכול להשים את הביצים תחת עוף אחר חייב בשילוח וקרינן בהו "ואת הבנים תקח לך", כבר העיר בספר מטה מנשה הנ"ל דלכאורה שנוי דבר זה באיבעא דגמ' בסוגייתנו.

דהנה שנינו בגמ' בסוגייתנו (קמ) "בעי רב הושעיא, הושיט ידו לקן ושחט מיעוט סימנים מהו, מי אמרינן כיון דאילו שביק להו מטרפי בעינן לך ולא לכלבך, או דלמא, כיון דבידו למגמר שחיטה 'תקח לך' קרינא ביה וחייב בשלוח, תיקו".

והיינו דעסקינן באופן שבמצב הנוכחי של השילוח נחתכו הסימנים ונעשה בהם מעשה המטריפם, ובכדי להכשירם לאכילה צריך להמשיך במעשה חיתוך הסימנים ולהביאם לידי הכשר שחיטה, ונסתפק רב הושעיא האם נחשב זה כראוי לאכילה מצד שע"י הוספת פעולה יוכל לאכלם, או דילמא צריך שללא שום הוספת פעולה אלא במצב הנוכחי בלבד יהיה כבר ראוי לאכילה, ונשאר הדבר בספק.

ולפ"ז יש לתמוה על הר"ן והכנסת הגדולה שכתבו כדבר פשוט דאם יוכל להביאם לידי הכשר על ידי הנחה תחת עוף אחר נחשב זאת כראוי לאכילה, והלא על אופן כזה ממש נסתפקו בגמ' שמא אי"ז נחשב ראוי לאכילה, כיון דבמצב הנוכחי של השילוח עדיין אינו ראוי לאכילה עד שיוסיף לעשות פעולה להביאם לידי הכשר.

[ובמטה מנשה הנ"ל כתב דאכן הדבר תלוי בספיקת הגמ' ורק משום צד החומרא של הגמ' יש להחמיר ולשלח אם יש לו עוף מזומן להשימם תחתיו, אמנם ל' הר"ן והכנה"ג לא נראה כן, ומשמע דמילתא דפשיטא הוא דחייב בשילוח כה"ג].

מאי שנא שחט מיעוט סימנים ממי שלא שחט כלל

ולכאורה צ"ל דבאמת יש לתמוה בדברי הגמ' מהו כלל הספק בשחט מיעוט סימנים דלא ייחשב ראוי לאכילה משום דצריך לגמור את השחיטה, והלא כל אפרוח אינו ראוי לאכילה בשעת השילוח מצד איסור אבר מן החי ורק אחר שישחטנו יוכשר לאכילה, וא"כ מה גרע אפרוח זה שהתחיל בו מעשה שחיטה מכל אפרוח שלא התחיל כלל לשחוט, והלא אדרבה, אפרוח זה הרי פחות מחוסר מעשה בכדי להכשירו לאכילה מכל אפרוח כיון שכבר נעשה בו מקצת מעשה השחיטה.

וע"כ צ"ל דרק כלפי שחט מיעוט סימנים נסתפקו בגמ' דכיון דעתה נעשה בה מעשה המטריף, וחל עליה שם טריפה האוסרת באכילה, ורק אם ישלים את השחיטה יעקור ממנה את שם טריפה, על זה נסתפקו בגמ' דכיון דעתה בעת השילוח יש על האפרוח שם טריפה הריהו פטור מן השילוח אע"פ שיכול לעקרו ממנו כיון דבמצב הנוכחי הריהו טרף, אבל לגבי טיפת דם שאיסורו אינו מחמת מעשה שנעשה בו אלא מחמת שעדיין לא נשלם יצירתו, אמרינן דאם יכול להביאו ע"י מעשה לידי הכשר אכילה נחשב ראוי לו, ולא גרע מכל אפרוח שעדיין מחוסר שחיטה ונחשב ראוי לו כיון דזהו סדר הכשרו לשחוט.

ולפ"ז מסתבר מאד כדברי המורים דא"צ שיהיה מצוי תחת ידו האפשרות להשימם תחת עוף אחר, דהרי בכל אפרוח לא מצאנו שרק אם מזומן לפניו שחוט לשחוט חייב הוא בשילוח, אלא כדנתבאר דכל אפרוח שלא נעשה בו מעשה האוסרו, לא אכפת לן במה שהוא מחוסר מעשה שיביאו לידי הכשר אכילה, ואם רק יש מציאות בעולם להביאו לידי כך כבר נחשב ראוי לו, ורק כשנעשה בו מעשה האוסרו דנו בגמ' דכיון דבמצב הנוכחי נעשה בו מעשה האוסרו יש לומר דעתה נחשב הוא כאסור ונתמעט מדרשת "תקח לך ולא לכלבך". (ואמנם בספיקת הגמ' שחט מיעוט סימנים מסתברא דלא נסתפקו בגמ' רק משום שמצוי ומזומן לפניו לגמור את השחיטה).

[ובעיקר ביאור ספיקת הגמ' לגבי שחט מיעוט סימנים, ע"י קובץ שיעורים לחולין דף כז, וחידושי הר"ם לשו"ע יו"ד סי' רצב, ונראה דגם לפי דבריהם יתכן עיקר דברינן].

עיונות רבותנו

מרבזה"ק מבעלזא על הרף

שלוחי מצוה אינו נזוקים לא בהליכתו ולא בחזרתו (קמ"ב ע"א)

בענין שליח מצוה

בספר אדמור"י בעלזא (חלק ג, עמוד שיג) מסופר, שפעם אחת חזר כ"ק מרן הר"י זי"ע מברית מעלה שנערכה באחת העיירות הסמוכות לבעלזא, ובדרך התהפכה עגלתו של מרן זי"ע, ובחסדי השי"ת לא אירע שום נזק לא בדוף ולא בנפש, נענה על כך מרן מהרי"ד זי"ע בצחות לשונו, הלא אמרו חז"ל שלוחי מצוה אינו נזוקין לא בהליכתו ולא בחזירתו, ויש לפרש הכוונה בחזירתו, מלשון 'איבערגקעהרט', היינו כשהעגלה מתהפכת, שאינו נזוקין...

פלאשוב עד לביצוע גזר הדין".

"השליח שמסר לי את הידיעה על תפיסתם, הוסיף לי מידע רב ערך: בסמכותו של קצין הגסטאפו, קונדה ימ"ש, אפשרות לנסות להתערב, ואולי להציל את הכלאים".

בענין מעלת שליח מצוה, לפנינו מעשה נורא, אשר אירע בעיצומם של ימים הנוראים והטרופים של מלחמת העולם השנייה, אז כידוע היתה קבוצה של בחורים מובחרים מחסידי גור, שהסתתרו במחתרת בקראקא, ושמרו בעוז ובגאון על גחלת היהדות בקיום התורה והמצוות, מבלי להתפשר על קוצו של יו"ד, כל זאת בראשות ראש חבורתם המפור' מתתיהו געלמאן ז"ל הי"ד, ועל שמו אף נקראו בפי כל כידוע.

בעת שכ"ק מרן זי"ע הגיע אל הגטו בקראקא, הגיעו בחורים אלו לקבל ברכת שלום בקודש פנימה, וכ"ק מרן זי"ע היה מלא התפעלות למראיהם, ושיבח אותם עד מאד, כאשר לימים לאחר שזכה לעלות לארץ הקודש, אף שיבח אותם באזני רבם האדמו"ר בעל 'אמרי אמת' מגור זצ"ל, באמרו: "אייערע בחורים האבן מקדש שם שמים געוועזען".

והנה במהלך אותם הימים הגיעה השמועה על אותם בחורי המחתרת מקדשי השם, שנתפסו על ידי הנאצים ימ"ש והם מתכוונים להמיתם במיתה משונה, כ"ק מרן זי"ע נכנס לעובי הקורה, וביקש לפעול למען הצלת אותם בחורים.

אודות כל המאורע המסעיר והשתלשלות פרטיה מספר בעל המעשה, הרה"ח ר' משה זאב שיינפעלד ז"ל, בספרו 'ואמונתך בלילות' (עמודים 349-345 - ומשמ לספר 'ההצלה'), וזה לשונו:

"בכל מקום שביצעו הנאצים אקציה סופית, היו חורשים לאחר מכן את האזור בנסיונם להתחקות אחרי בונקרים ומקומות מחבוא שנחפרו באדמה או בגגות הבתים. גופי היה בבוכניה אך נפשי יצאה לדעת מה עלה בגורלם של בני החבורה השוקדים על התורה מתוך רעב ומחסור, שוכחים עולם וחורבנו".

"בין הגטאות של בוכניה וקראקא התקיים קשר מתמיד, מדי יום היו יוצאות מבוכניה שיירות מטעם ה'בוי דינסט' - הגוף הנאצי שפיקח על המחנות - ואליהם היו מצטרפים אנשי בוכניה, לצורך עבודות שונות, במסגרת זו התבצעו שליחויות חשאיות שונות".

"כמה שבועות לאחר חיסולו של גטו קראקא, החרידה אותנו בשורה רעה מאחד השליחים: מקום הבונקר התגלה והבחורים נתפסו על ידי הצוררים. איתם נתפסו גם כמה מנכדיו ומבני משפחתו של הרבי (מגור) זי"ע. בדרך כלל כאשר היו תופסים השעיים את קרבנותיהם היו טובחים אותם על אתר, במקרה זה משום מה לא הרגום מיד, אלא לקחו אותם בינתיים למאסר במחנה

"היה חובה לפעול במהירות עצומה ומתוך זהירות מופלגת. הערכתי מיד שהדרך היחידה להשפיע על קונדה, היא רק בעזרת ר' אליעזר לנדא, שהיה משוחזר בכל עת למען אחיו המעונים, והכיר את טיבו של הרצח הנאצי. ר' אליעזר נמנה על נאמניו של הרבי מבעלזא ונחפזתי להיכנס אל הרבי ולהודיע לו על הסכנה הנוראה המרחפת על ראשם של הבחורים. - זאת האפשרות היחידה להצילם, בעזרת שתדלנותו של ר' אליעזר - אמרתי לפני מרן מבעלזא זי"ע".

"כששמע הרבי את הדברים נסער מאוד. הוא שלח לקרוא לר' אליעזר שהתייצב במהירות בקודש פנימה. הרבי החל להפליג בפניו על גדלותם ומעלתם של הבחורים שאיתם גם נפגש בעצמו ותהה על קנקנם. הופתעתי מאוד מדברי הרבי, שהיללם ושיבחם בתארים ותיאורים מופלגים. ידעתי כי הרבי מעריכם ביותר נוכח פגישתם עמו, כך גם סח לי הרב מבילגורייא, אבל לא שיערתי עד היכן מגיעה מידת הערצתו אליהם. הרבי ביקש בתחנונים מר' אליעזר כי יעשה כל מאמץ על מנת לשחררם".

"ר' אליעזר לא היה צריך ליותר מכה, הוא שמע את בקשתו המפורשת ונחפו כחץ מקשת לקראקא, סמוך ונראה המשך בעמוד ו'

"נלקחתי בחפזן לתוך תחומי שלטון של המרצ געט, במחנה פלאשוב. הרוצח טיפל בי אישית, הוא הרביץ בי מכות אכזריות, ופקד עלי להכין את החבלים, לתלות אותי לעיני כל המחנה. כלום אוכל לתאר את המחשבות שהתרוצצו אותה שעה במוחי? רגע אחד חשבתי כי הכל אבוד, משום שהגזומתי בכח השפעתם של קציני הגיסטפו המוכרים לי, ונכשלתי בגלל העזתי שעברה את הגבול, וברגע אחד נתעודדתי, לבי אמר לי שהצדיק מבלו לא יעזוב אותי, הלא הייתי שליח מצוה והלכתי בשליחותו למען פדיון שבויים..."

והנס אירע לי ברגע האחרון ממש. הצורך געט ציווה להזעיק את אנשי המחנה, שיהיו נוכחים במקום התליה, אותה שעה נדרזו והגיעו למקום כמה מבין קציני הגיסטפו, שהביעו את התנגדותם הנמרצת לצעדו זה. החלה התרוצצות גדולה בין שני הצדדים היריבים, וגורלי היה נתון על הכף, אני ראיתי את עצמי ברגל אחת מעבר לעולם הזה, והבחנתי בדיוק נמרץ בכל מה שהתרחש מסביבי. ידעתי, שאנשי הגיסטפו לא יוותרו עלי בקלות, גם הם היו זקוקים למחנה עבודה שבבוכניה, זה היה עבורם גם מקור הכנסה וגם עמדת כח כלפי אנשי התעשייה הגרמנית, שבפיקוח הס.ס. הבינותי, איפוא, כי מאחר שהם הספיקו לבוא מבעוד מועד, בטרם הודק החבל על צווארי, ודאי שהם לא ייכנעו בפני געט."

"שעה ארוכה נמשכו הוויכוח וההתמודדות בין שתי כתות המרצחים הנאציים, אני התיצבתי כל הזמן ליד עמוד התליה שהוכן עבורי, ואת החבל אחזתי בידי. פתאום התקרב אלי הרוצח געט, שלף את אקדחו, ובחימה שפוכה צווח למולי: חבל להפסיד כדור גרמני בשביל יהודי ארוך כמותי, הא לך! תוך צווחה איומה זו היכני בראשי עם האקדח שבידי, עד שנפלטתי פצוע וחוב דם מעצמת המכה. רק אז הירפה ממני הרוצח הנורא. ברם קציני הגיסטפו שהתקרבו אלי גם הם, נזפו בי ופקדו עלי לקום ולהסתלק חיש מהר מן המקום הזה, אל תתערב בענינים שלא שלך! - הם כעסו עלי. כך ניצלתי בנס, עם הפצע הפתוח בראשי..."

"אמנם הנס שקרה אתי השפיע לעודד את אנשינו בבוכניה, משום שנוכחנו שהאפוסטרופסים שלנו היינו מטה הגיסטפו בקראקא, ידם לעת עתה על העליונה, ומחנה העבודה שלנו ימשך הלאה להתקיים."

"הצדיק מבלו קיבל אותי בשמחה רבה עם שובי משליחותי, בכל זאת שימש זה אות ואזהרה לכולנו, גברה בנו החרדה לגורלו של הצדיק מבלו."

הבחורים, ור' אליעזר שב לבוכניה חבול ומוכה, והבחורים בידיהם של הרשעים".

וכעת נפנה לתיאורו של ר' אליעזר לנדא בעצמו, המתאר מה שעבר עליו באותם רגעים נוראים בהיותו גיאי צלמוות, כפסע בינו לבין המוות, בתיאורו הוא חוזר ושונה את תחושתו האיתנה שליוותה אותו בכל העת, שלא יאונה לו כל רע בזכות משלחו כ"ק מרן זי"ע, וכך סיפר ר' אליעזר:

"זה לא היה בשבילי בגדר סוד, שמאחורי הפרגוד התנהלה כל הזמן מערכה נואשת בין אנשי הגיסטאפו (היינו חיל הסער הנאצי המובחר) עם לבין מטה הס.ס. (היינו חיל הסער הנאצי המובחר) עם המפקד של מחנה פלאשוב בראשם, על אודות המשך קיומן של סדנאות הגיסטו בבוכניה."

"ברגע שיצאתי להציל את חסידי גור שנתגלו בבונקר של גיטו קראקא, ידעתי מראש שאני חודר לתוך שטח מסוכן הזרוע מוקשים ופחי מוות, כל מי שנתפס בתוך הגיטו של קראקא נמסר באופן אוטומאטי לפקודתו של הרוצח געט במחנה פלאשוב. משמע שאני העזתי לחדור לתחומי שלטון. אבל לא היססתי רגע לאחר ששמעתי את מבוקשו של הצדיק מבלו."

"תקותי היחידה היתה לשחד באיזה אופן שהוא את קונדה, ממטה הגיסטפו בקראקא, רצתי אליו ושאלתי: מה יעלה בגורלם של אלה שנתפסו בבונקר? והוא השיבני בקיצור נמרץ: הם כולם יירו. נסיתי לשלדו ולהבטיח תמורתם מחיר גבוה."

"סענתי בפניו: אדוני הקצין, אלה הם אנשים צעירים ומוכשרים לעבודה, וחבל להורגם, אצלנו בבוכניה יש מחסור גדול בעובדים, ואני צריך אותם באופן דחוף. כתוצאה מהשידולים וההבטחות שלי, הסכים קונדה ואמר: טוב, תוכל לקחת אותם אליך. אבל מיד הוסיף ושפך על ראשי קיתון של צוננים: אתה יודע שאני אחראי רק עבור כל דבר המתרחש פה בפנים הגיטו. על העברת האנשים לבוכניה אינני אחראי, לכך תדאג בעצמך!"

"אסור היה להפסיד אף רגע אחד, בהסתמך על הוראתו של הקצין הזה הוצאו מיד כמה מבין האנשים שנתפסו, מתוך בית הסוהר של הגיטו, והועברו למקום אחר. עד שאמצא איזו אפשרות להבריחם לבוכניה בתור 'מומחים נחוצים ביותר'. מישוהו מבין השומרים הנאציים הזעיק בינתיים את המפקד הראשי געט, על אודות שחרורם של האנשים שנתפסו. הלז בא במרצה למקום וציווה לאסור אותי. חא, חא חא! לכדתי את מלך היהודים בגיטו בבוכניה! - צחק אלי בקול שחצני, ואני הבינותי היטב את המצב."

למקום המצאם של הבחורים. הוא סבר כי כך יוכל לרכז את מאמציו ולפעול לשחרורם ביתר קלות. אך מעשה שטן הצליח ור' אליעזר בעצמו נתפס על ידי רב המרצחים ארמון געט י"מ"ש, שהיה בעל הדרגה הגבוהה ביותר ומפקדו הראשי של מחנה פלאשוב. חייו של ר' אליעזר עצמו הפכו בן רגע לתלויים מנגד, והיה נתון עתה בסכנה עצומה."

"התברר שהבחורים כבר יצאו מחסותו של המפקד קונדה, ועברו לאחרייתו של ארמון געט, כשהגיע ר' אליעזר לפעול למען שחרורם, התרתח הרוצח השפל על חוצפת היהודי לחדור לתחום שיפוטו ולהתערב בענייניו, ומיד הורה על הריגתו. ר' אליעזר כבר הובל לעמוד התליה, והחבל נכרך סביב צווארו."

"הדבר נודע לראשי הגיסטאפו קונדה והינירני, והם נזעקו במהירות להשיב להם מיד את היהודי שסיפק להם שוחד רב, ממון וטובות הנאה, חמתו של הצורך געט בערה בו להשחית. הוא רשף כנגד עמיתיו המתערבים להגן על עוד יהודון, מנהל הפועלים בבוכניה. בינתיים הפכו הויכוחים סוערים למשא ומתן, כשראשי הגסטאפו מבקשים להצילו, והרשע עומד על שלו ומתעקש, מתקשה לוותר על טרפו."

"דבר תפיסתו של ר' אליעזר והסכנה הנשקפת לחייו, הגיע גם לבוכניה ותיהום כל העיר, מלבד החרדה לגורלו האישי חרדנו גם על עתידו של הגטו. במידה מכרעת, ייחודיותה של בוכניה ועמידתה על תילה, נבעו הודות ליכולת ההשפעה וכשרון השתדלנות המיוחד שזכה להם ר' אליעזר מרוצחי הגסטאפו. עתה עמדו חייו של זה על כפות המאזניים ועל כולם נפלה אימה ופחד."

"הרבי מטשכויב בקע רקיעים בתפילותיו, התפלל ובכה בדמעות שלישי. הרבי מבעלזא היה סגור ומסוגר בחדרו ולא ניתן היה להיכנס אליו. ומי ראה שני גדולי עולם אלו ולא עשה כמותם. יהודי בוכניה התכנסו לתפילות ותחינות."

"לבסוף, לאחר לחצים כבדים שהפעילו ראשי הגסטאפו בדרגים הבכירים ביותר, נאלץ הצורך געט לסגת מהחלטתו להרוג את ר' אליעזר. הוא חשש שהדברים יתדרדרו לכדי עימות אך כולו רתח מזעם. בטירופו, רץ לעבר ר' אליעזה, הוריד את חבל התליה מצוארו והתנפל עליו בחמת זעם, כשהוא הולם באקדחו בראשו. ר' אליעזר נפל על הארץ פצוע חב דם, אך חייו היו לו לשלל."

"קצין הגסטאפו קונדה התרה בו שישב מיד לבוכניה, ושמכאן ולהבא לא יעז לחזור על מעשים כאלו, לא ניתן היה לדון כלל בגורלם של

מה אין תמורה

תמורה

רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה

ניו יורק - ח' ניסן
קהל אנשי שלומינו
מתחילים עמוד ליום
במסכת התמורה

ני...
הצטרף
ותזכה
לדברים
הרבה!!!

אפאר מינוט
א טאג
קען מען קענען ש"ס

פרק 'שילוח הקן'

שרה אמנו התאמצה בקיום מצוות מתנות בהונה ראשית הגז ושילוח הקן

אכתוב לך רמזים נפלאים, שג' פרקים אחרונים 'הזרוע ראשית הגז שלוח הקן' ראשי תיבות 'שרה', וכשתחשוב הראשי תיבות 'שרה' וג' כוללים, עם סופי אותיות מן ג' פרקים אלו ת' ו' ה', תמצא כמנין 'קיים אברהם ושרה', ואפשר שהתנא בא לרמוז ששרה התאמצה במצות אלו יותר מאברהם, לכך הזכיר שמה בפירוש בראשי האותיות.

והנה הזרוע והלחיים והקבה מצינו בפירוש שקיים אברהם, שלכך האכיל למלאכים ג' לשונות של חרדל, כי הלשון המטיב שבמתנות כהונה, וכאן היה מיכאל שהוא כהן גדול למעלה, וזיכה גם לגבריאל ורפאל מחלקו, וכשתחשוב ג' תיבות 'הזרוע הלחיים הקבה' עם ג' כוללים, תמצא מכוון כמנין 'שרה' עם הכולל.

וגם ב' תיבות 'שלוח הקן' עם האותיות עולה כמנין 'שרה' עם הכולל, ומזה הזכתי לבן יצחק, שכן מבואר במדרש רבה (דבר' ו) 'שלח תשלח את האם', ומה שכר נוטל 'ואת הבנים תקח לך' שזוכה לבנים. ואפשר שמה הטעם אמרה תורה 'כי יקרא פרט למוזמן', שאם לא כן כל עקר ועקרה יקיימו מצוה זו כדי שיוכו לבנים.

וגם 'ראשית הגז' עולה במכוון כמנין 'קיימו אברהם ושרה' עם הכולל, דוק ותשכח כל זה במכוון. ואפשר שמכח מצוה זו זכו שניהן לאות ה', שמצוה זו נוהגת דוקא בחמשה צאן כבית הלל, ומזה זכו לזרע כשר בסוד 'הא לכם זרע'.

ואפשר שזהו גם כן סוד הפסוק 'יהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים', שכבר דקדקו למה נאמר 'שנה' בכל פרט ופרט, וגם למה נכתב גבי ושבע 'שנים', ודברי זוהר הקדוש ידועים בזה על פי רמז וסוד.

ולדברי אלה תמצא רמז מופלא, כשתחשוב ששה תיבות אלו 'מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים' [עה"כ], תמצא 'קיימה ז' אלו הזרוע והלחיים והקבה וראשית הגז ושלוח הקן'. אעפ"י ששורש שלהם הוא רק ג' מצות, מכל מקום הואיל דיש בהם ז' תיבות, מרומז 'קיימה ז' אלו'.

ולכך נכתב גבי ושבע 'שנים' לשון מרובה כנגד שבע אלו, דוק ותשכח, ולא תימא שתיבת 'אלו' בא למעט שארי מצות שלא קיימם, אלא אפילו אלו, שאין דרך הנשים לטרוח במצות אלו, מכל מקום קיימה אותן, ומכל שכן שארי מצות. וזכות אבות יעמוד לנו, שנזכה לגאולה במהרה בימינו אמן.

מעשה רוקח (חולין)

טעם לאריכות ימים ע"י שילוח הקן

משרשי המצוה, לתת אל לבנו שהשגחת האל ברוך הוא על בריותיו במין האדם בפרט, כמו שכתוב 'כי עיניו על כל דרכי איש' וגו', ובשאר

לה, רק 'ואת הבנים תקח לך', שתהיה במדרגת בנים למקום.

עבודת ישראל (פר' כי תצא)

השייכות של שילוח הקן לגזירות פרעה

במדרש רבה (שמו"ר כ ד): 'ויהי בשלח פרעה', אמר לו הקדוש ברוך הוא, אני כתבתי בתורה 'שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך', ואתה שלחת את האבות והבנים השלכת ליאור, אף אני משלח אותך לים ומאבד אותך, שנאמר 'וניער פרעה וחילו בים סוף', ואקח את בתך ואוריש לה גן עדן.

והענין פלא לדמות זה לשילוח הקן, והיפה תואר כתב שהוא רק דרך מליצה, וזה לא יתכן.

וכ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה הגיד, כי טעם שילוח הקן, משום דמה שכל בעלי חיים משועבדים לאדם, הוא מפני שהם חומריים, וחומר משועבד לשכל. והאם שישבה על האפרוחים, ואינה יכולה לזוז מהם מצד מדת הרחמנות שבה, כמו שכתב הרמב"ם גם כן בטעם מצוה זו לפי דרכו, מדה זו היא גם כן כח שכלי בצד מה, כי כל חומרי הוא רק לגרמיה, ואינו בדין שבזו הרגע שמקשקש בקרבה כח שכלי תמסר לרשות האדם.

והנה פרעה ומצרים שהם כלל החומר, אף ששלטו אז על ישראל, לא היה להם כל כך שליטה על הגדולים להכחידם לגמרי כמו על הקטנים, שגור 'אם בן הוא והמתן אותו', 'כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו', והיה שוחט ק"ן בבוקר וק"ן בערב ורוחץ בדמם, באשר הגדולים יש בהם מדת השכל, לא היה לו עליהם כל כך שליטה, וזה עצמו הוא ענין שילוח הקן כנ"ל, ודברי פי חכם חן.

שם משמואל (פר' בשלח תרע"ג)

סגולת המצוה לזכות באמצעותה להארה נפשית ושכלית מאליהו הנביא ומלך המשיח

במדרש רבה 'שלח תשלח את האם', אם קיימת מצוה זו אתה ממהר לבוא מלך המשיח כו', אתה ממהר את אליהו הנביא ז"ל שיבוא.

ויש להוסיף ולומר, שלא סוף דבר שעל ידי שקיים אחד מישראל מצות שילוח הקן יבוא אליהו ומלך המשיח, שהרי בודאי כבר נודמנה ממצוה זו לפני כמה בני אדם וקיימהו, ומכל מקום עדיין בן דוד לא בא.

אך יש לומר על פי מה דאיתא בספרים הקדושים בענין גילוי אליהו, שיש בכמה אנפי יש בפועל ממש, ויש שהוא רק בהארת השכל שמתנוצץ באיש הזוכה לזה.

וכך נראה לפרש מה שאיתא בזמור 'לכה דודי', 'התנערי מעפר קומי לבשי בגדי תפארתך עמי על יד בן ישי בית הלחמי', וכן 'מיין ושמאל תפרוצי ואת ה' תעריצי על יד איש בן פרוצי' וכו', שאיננו קאי על לעתיד לבד, אלא שכל שומר שבת, מה גם מי ששבת קולטתו, וזכה בשבת להארה ומתנוצץ בו אור ממלך המשיח, וכמו שמלך המשיח הוא הגואל הכללי, כן הארה והתנוצצות זו ממלך המשיח מביאה בלב איש הזוכה לה גאולה פרטית.

וכך יש לפרש שסגולת מצות שילוח הקן, לזכות באמצעותה להארה נפשית ושכלית מאליהו הנביא ומלך המשיח.

שם משמואל (פר' כי תצא תרע"ז)

בשפת צדיקים

עובדין קדישין מהילולא רצדיקיא
במשנת רבוה"ק מבעלזא

הרה"ק רבי אהרן ראטה זי"ע - ב
ו' ניסן תש"ז

ראש בני ישראל

ועוד אמר רבי אהר'לע בזה הלשון: "הנה אלו הדיבורים האחרונים שאמר לי מרן מהרי"ד זי"ע בשעה שהוריק עלי הברכות הרבות הנ"ל, היה זאלסט קענען פירן, בשעתו לא שמתי לב לזה, כי אז עדיין לא הי' בלבבי כלל להיות מנהיג ורבי בישראל, רק אחרי זמן נזכרתי מאלו הדיבורים שאמר לי מרן מהרי"ד זי"ע, ואז הבנתי כוונת קדשו, שברך אותי שאוכל להנהיג ולהדריך זרע צאן קדשים".

לך לך מארצך

קודם שעלה הרה"ק רבי אהרן ראטה זצ"ל לארץ ישראל, נסע לשאול בדעת קדשו של מרן מהרי"ד זי"ע, וכך מסופר בספר 'עובדא דאהרן' (עמ' קסט): לאחר יגיעות עצומות של שנה וחצי, עלה בידו להכין עצמו עם כל הדוקומענטים והכנות הנדרשים להנסיעה. ואחרי ככלות הכל החליט לנסוע לבעלז, ולשאל הסכמה על הנסיעה מפ"ק מרן מהרי"ד זי"ע מרן רבי ישכר דוב מבעלז צוק"ל, והוסכם בלבבו שאם מרן מהרי"ד זי"ע מבעלז לא יסכים אתו לא יסע. ונסע עם איזה מאנשיו המקשיבים לקולו לבעלז, וכאשר הציע סיבת ביאתו להחסידיים המקורבים כולם התנבאו בסגנון אחד, היות כי מרן מרן מהרי"ד זי"ע עוד לא ציזה וגם לא הסכים לשום איש ליסע לארץ הקודש, וטעמו ונימוקו עמו. ובודאי בלי שום ספק שגם לכם לא יסכים, ומה לכם לצעק למרן מהרי"ד זי"ע בשאלות כאלו אשר הוא למורת רוחו. אך רבי אהר'לע השיב להם: דאריבער בין איך טאקע געקומען, וייל כ'האב שוין מוסר נפש געווען אויף די נסיעה, אבער ווען דער רבי וועט נישט מסכים זיין צו די נסיעה, בין איך גרייט אפצילאזן די נסיעה אין גאנצן.

רבי אהר'לע נכנס אל הקודש פנימה, ונדחקו הרבה חסידים לתוך החדר כי תאוה נפשם לשמוע מה ישיב רבם לאיש חשוב כזה על שאלה כזו, ומה מאד נשתוממו בשמעם תשובת מרן מהרי"ד זי"ע בזה הלשון: "יא יא, איך בין מסכים זאלסט פארן קיין ארץ ישראל, און די וועסט מצליח זיין". ושאל רבי אהר'לע שיש איזה מאנשיו המקשיבים לקולו שרוצים גם כן לנסוע אתו לארץ ישראל, האם כ"ק מסכים גם על זה. וענה מרן מהרי"ד זי"ע: "יא, איך בין מסכים, דיינע מענטשן קענען אויך פארן מיט דיה, און די וועסט בעזה"י מצליח זיין".

וכאשר כבר רצה רבי אהר'לע ללכת לחוץ, אז אמר לו מרן מהרי"ד זי"ע: "אבער דאס דארפסט וויסן, אז ס'ווערט געברענגט אין ספר הק' כל בו, אז ווער עס פארט קיין ארץ ישראל, דארף ערשט זען, ער זאל דארט האבן א מעמד פרנסה". והשיב רבי אהר'לע על זה: אז ער האט ב"ה, ווארים זיין שוועסטער די נגידיה שיקט אים געניג אויף פרנסה בהרחבה, רבי אהר'לע קיבל ברכת פרידה ויצא לחוץ, ואך דרך על מפתן החדר ללכת החוצה קרא אותו מרן מהרי"ד זי"ע עוד הפעם בחזרה, ואמר לו: "די דארפסט וויסן פון דעם וואס שטייט אין כל בו, אז ווער עס פארט קיין ארץ ישראל, דארף דארט האבן א מעמד פרנסה", וענה רבי אהר'לע, יא, איך האב ב"ה, אזוי ווי איך האב געזאגט דעם רבי'ן פון מיין שוועסטער וועלכע שיקט מיר געניג. ואז נתן לו מרן מהרי"ד זי"ע ידו הק' עוד הפעם, ופטר את רבי אהר'לע לשלום.

נולד בסוף שנת תרנ"ד, בעיר אונגוואר אשר במדינת הגר, לאביו רבי שמואל יעקב ע"ה, שהיה איש תמים וירא אלקים, שעסק כל ימיו במשא ומתן באמונה, ולאמו מרת יענטא ע"ה, לאחר שעברו כמה שנים מעת נישואיהם ולא נפקדו בזש"ק, הלכה והזכירה עצמה אצל צדיקי הדור על מנת להיפקד בזרע של קיימא, עד שעזר להם השי"ת ונולד להם בת ולאחר כמה שנים בן, ותעמוד מלדת עוד עשר שנים, עד שנולד להם בנם רבי אהרן, לאחר שאירחו בביתם איש זקן אחד שהיה קדוש ופרוש, ונסתלק בביתם בפתע פתאום, ואז קראו לבנם כשם הזקן שהוא שנקרא 'אהרן', משחר ט"ל ילדותו התבלט בידיעותיו הגדולות בתורה ויראת שמים, והסתופף רבות בצל הצדיקים, עוד בהיותו כבן אחת עשרה שנים התחיל לעבוד את השי"ת ביגיעה עצומה ובהתלהבות נוראה, במיעוט שינה ובתיקוני תשובה, תפילותיו היו בבכיות עצומות, ולמרות שהקניטו וציערו אותו על כך לא נסוג אחרו במאומה. בשנות בחרותו קנה תורה אצל הגה"צ רבי פינחס אדלער זצ"ל אבד"ק ראדוואנקע, לאחר מכן אצל הגה"צ רבי יהודא גרינוואלד זצ"ל אבד"ק וואיע, ולאחר מכן בצל הגה"צ רבי ישעי' זילבערשטיין זצ"ל אבד"ק ווייטצען, בשנות מלחמת העולם הראשונה כאשר צדיקי הדור גלו מבתיהם, הגיע גם מרן מהרי"ד זי"ע רבי צבי אלימלך שפירא זצ"ל מבלאזוב לפעסט, ושם נקשרה נפש הרה"ק רבי אהרן זי"ע בנפש מרן מהרי"ד זי"ע מבלאזוב זצ"ל בקשר עז ואמיץ בל ינתק, לאחר פטירת רבו בשנת תרפ"ד לא מצא מרגוע נפשו ולא ידע איך להינחם, אז גמר אומר בדעתו לעלות לארץ הקודש, בשנת תרפ"ט חזר לחו"ל, ובתחילת שנת ת"ש חזר לארה"ק, כאן ייסד חבריא קדישא לתורה ועבודה של אברכים מובחרים ומצויינים אנשי שם, אשר פקע שמם לשם ולתהילה, שקעה חמה בצהרם בשנת נ"ב לחייו, ביום ו' ניסן שנת תש"ז לפ"ק.

המתקת הדינים

רבי אהר'לע בחיבה יתירה, התחיל לברך את רבי אהר'לע בקול גדול ברכות רבות ונשגבות: "יעזור לך השי"ת שיהי' החתונה שלך בשעה טובה ומצולחת, ויהי' לך הצלחה בכל הענינים, ותוכל להחזיר לבבות ישראל בתשובה, און זאלסט קענען פירן", ועוד ועוד דיבורים כאלה, וכפל את כל הדברים הנ"ל כמה פעמים, בגמרו אף ליווה את רבי אהר'לע לחוץ, ובדרך הילכו שפתי קודש ברור מללו, ברכות רבות כפולות ומכופלות, עד שכל החסידים שמחו על המראה הגדול הזה, ורבי אהר'לע נסע לביתו שבע רצון, שמח וטוב לב.

בהגיע יום המיועד לחתונה, אירע מעשה, כי איזה מסור ומלשין מסר את רבי אהר'לע למלכות, שהוא זה אשר גרם השתמטות מעבודת הצבא להרבה אנשים ע"י כתב השחרור שלו, ומסר להשלטונות שביים זה יש לו להאיש הזה שמחת נישואין באותו מקום ובאותו זמן, ושם יכולים למצוא אותו, פתאום כשרבי אהר'לע כבר עמד תחת החופה, והמחותנים ואנשים רבים סביביו, נעשה רעש ובהלה, כי הגיעו שמה אנשי המשטרה וניגשו אל רבי אהר'לע ואסרו אותו, גם את המחותנים אסרו עמו יחד עם הרבה מהקהל, והובילו את כולם לתחנת המשטרה, שם התחילו בחקירות ודרישות, ושהו שמה ערך שעה אחת או קצת יותר, רק בניסי נסים ניצל רבי אהר'לע ושחררו אותו יחד עם כל העולם אשר אתו, ועשו את החופה ברוב שמחה וחדוה, וליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר.

אמר ע"ז רבי אהר'לע כי ברור לו בלי צל של ספק, כי את כל זאת ראה מרן מהרי"ד זי"ע, וראה שנצרך לרבי אהר'לע המתקת הדינים תקיפים רח"ל, ובזה הצער ובזיון וחלישת הדעת הרבה שגרם מרן מהרי"ד זי"ע לרבי אהר'לע בעת היותו אצלו לקבל ברכתו, כיוון מרן מהרי"ד זי"ע להמתיק ממנו עי"ז את הדינים, וגם עלה בידו להמתיקם, ונמתק בזה הצער ופחד ובהלה שהי' לו ולהקהל והאורחים משך שעה אריכתא.

קודם שמחת נישואי הרה"ק רבי אהר'לע, החליט לנסוע לראצפערד אל כ"ק מרן מהרי"ד זי"ע, להזכיר עצמו לפניו טרם כניסתו לחופה ולקבל ברכת צדיק, והנה מרן היה רגיל לקרבו בכל מיני קירובים, ואילו כעת כאשר רבי אהר'לע בא אליו להתברך מאתו, ונכנס אל הקודש פנימה, אמר לו מרן מהרי"ד זי"ע: "ארויס, ארויס", וציווה לו לצאת החוצה, ולא נתן לו ידיו הק'. רבי אהר'לע עמד משתומם לדעת מה זה ועל מה זה, מה פשעו ומה חטאתו, ולא זו בלבד, אלא שלאחמ"כ כאשר נכנסו עוד חברת חסידים להיפרד ממרן מהרי"ד זי"ע, לתת פתקאות ולקבל ברכה, התערב ביניהם רבי אהר'לע ונכנס עמהם שוב אל מרן מהרי"ד זי"ע, וכאשר אך ראה אותו מרן מהרי"ד זי"ע, הרעים עליו עזה"פ כבראשונה: "ארויס, ארויס", ולא רצה לתת לו ידיו הק'.

רבי אהר'לע לא ידע פשר דבר, והי' לו מזה צער ועגמת נפש גדול, כי תחת ההתקרבות וקבלת ברכה, עלתה לו ככה, והי' לו מזה חלישות הדעת בלי שיעור, והמתין רבי אהר'לע עוד יום, וכשעמדו חסידים אצל פתח חדרו של מרן מהרי"ד זי"ע לקבל שלום ולהתברך, עמד גם רבי אהר'לע בתוכם בלב נשבר ונדכה, אך גם בפעם השלישי עלתה לו ככה, שמרן מהרי"ד זי"ע הסיב פניו ממנו, ואמר לו: "גיי, גיי", ולא נתן לו ידיו הק', כעת כבר נשבר לבו לשברי שברים, וחשב מחשבות לנסוע הביתה, כי ירט עליו הדרך להכין עצמו אל החופה, החסידים אשר גם המה ראו כן תמהו, מה זה ועל מה זה, ניחמו את רבי אהר'לע, ודיברו על לבבו שאל ידאג, כי בלי ספק יש למרן מהרי"ד זי"ע איזה ענין טמיר בזה, אשר הוא לטובתו.

והנה לא עברה שעה ארוכה, והגבאי יצא מחדרו של מרן, ואמר לרבי אהר'לע שמרן קורא לו להיכנס אליו, כאשר אך דרך רבי אהר'לע על מפתן החדר להיכנס, הלך כנגדו מרן מהרי"ד זי"ע בפנים מסבירות, הושיט לו את ידו הק', ואחז ביד

אליבא דהלכתא

בירור הלכה בעניני דיומא

הרב יהודה בראנסדאפער שליט"א • לונדון

אמירת סדר הקרבנות בתפילה

אך בסימן מ"ח (סעיף א) כתב: נהגו כל ישראל וקבעו על עצמן חובה לקרות פרשת התמיד בכל יום קודם התפילה, שע"י קריאה זו מעלה הקב"ה עליהם כאילו הקריבו קרבן תמיד במועדו. הרי לן שלגבי קרבן התמיד החמיר עד שכתב שקבעו עליהם חובה, אבל שאר הקרבנות אינם אלא מנהג ראוי אבל ת"ח עדיף לו לעסוק בתורה מלקוראן.

ויש לזה ג' מקורות מדברי הפוסקים הראשונים:

- א. בהל' תשעה באב בסימן תקנ"ד (סעיף ד) איתא: ומותר לקרות כל סדר היום פרשת המשך בעמוד י'

ויש לעיין בכל עיקר אמירת פרשיות אלה אם הוי חובה או רשות ומנהג בעלמא. ועוד יש לברר אם כל הקרבנות בחדא מחתא מחתינן להו או שמא יש בזה מוקדם ומאוחר בסדר החשיבות. והנה בשו"ע הרב (סימן א' סעיף ט) לאחר שכתב דטוב לומר בכל יום פרשת העקידה ופרשת המן וכו' כתב: ויתר על כן טוב מאוד לומר פרשת הקרבנות, ומ"מ מי שיש לו לב ללמוד ולהבין אין לומר אפילו פרשת הקרבנות בכל יום אלא לפרקים, ודי לו באמירת איזהו מקומן, כי גדול תלמוד המביא לידי מעשה ולידי ידיעת התורה. הרי לן שיטתו דתלמיד חכם העוסק בתורה טוב לו ללמוד מאשר לומר פרשיות הקרבנות.

כל העוסק בתורת עולה

בפרשתינו מתחילין בסדר הקרבנות ונעיין בעז"ה בדין אמירת סדר הקרבנות בתפילה.

שנינו בגמ' דמנחות (ק"י) אמר רבי יצחק מאי דכתיב זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם.

ועוד תנן בגמ' דתענית (כ"ז) ובמגילה (ל"א): ויאמר ה' א' במה אדע כי אירשנה, אמר אברהם רבש"ע שמא ישראל חוטאין לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה. א"ל לאו, אמר לפניו רבש"ע הודיעני במה אירשנה, א"ל קחה לי עגלה משולשת ועז משולשת וגו', אמר לפניו רבש"ע תינח בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם, אמר לו כבר תקנתי להם סדר קרבנות בזמן שקוראין בהן לפני מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני ואני מוחל להם על כל עונותיהם.

ענינה

וכתבו האחרונים דתרי מילי הן, דבמנחות אמרו דע"י לימוד הלכות הקרבנות נחשב כאילו הקריב קרבנות אלה, וזו כונתם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכדו' בשאר הקרבנות. דהעוסק בתורת חטאת משמעו שלומד הלכות החטאת ומתעמק בהן, ומשו"כ נחלקו שם במס' מנחות ויש מי שאומר דכל העוסק בתורה אינו צריך קרבנות, הרי לן דבתלמוד תורה עסקינן. אך כשאמרו במסכת תענית דכאשר ישראל קוראין פרשת הקרבנות הקב"ה מכפר עליהם הכונה לקריאת פרשת הקרבנות ולא לליבון הלכותיהן, ועיקר כוונתם לקריאת התורה בימי המועד, וזה שנהגו לקרוא בכל יום פרשיות אלה.

וביארנו עוד דבאמת מנהגנו דאין אנו נוהגין לומר אלא פרשת התמיד ולא פרשיות שאר הקרבנות, ולגבי שאר הקרבנות קוראים את המשניות דאיזהו מקומן דזבחים פ"ה, ונראה דאת פסוקי התמיד קוראים כדי לקיים את המבואר במסכת תענית דע"י קריאת סדר הקרבנות יעלה הקב"ה בידנו כאילו הקרבננו, ובדיני החטאת והאשם וכו' עוסקים אנו כדי לקיים את מה שאמרו במנחות כל העוסק בתורת הקרבנות הוי כאילו הקריבו, וזו"ק בזה.

קריאת פרשת התמיד בכל יום

והנה בשני מקומות מצינו בשולחן ערוך מנהג לומר בכל יום פרשיות הקרבנות.

בסי' א' (סעיף ה) כתוב: טוב לומר פרשת העקידה ופרשת המן ועשרת הדברות ופרשת עולה ומנחה ושלמים וחטאת ואשם. ובסי' מ"ח (סעיף א) כתב הרמ"א דאומרים בכל יום פרשת התמיד וי"א גם סדר המערכה.

בעזרת השם יתברך

תמוז"ה

ולפי רוב השנים תרבה מקנתו

השבוע
אתה מצטרף
ל'לגיטו של מרץ'
בלימוד
העמוד היומי

מגודל הגניעה והקביעות עיתים לתורה, במשך השנים כך גודל הקנינים בתורה,

אין כחול אפאר מינוט א טאג קען מען קענען ש"ס:

ביום ראשון פרי צו - ח' ניסן קודל אנשי שלומינו מתחילים תמיד ליום מנסכת תמורה

בלילה. אך בסימן א' לשון הטור אמנם פרשת הקרבנות טוב יותר לאומרה ביום שהם במקום הקרבת הקרבן שזמנו ביום. ומלשנו משמע דאין בזה עיכוב אלא מעלה בעלמא, ולכן כתב שם במשנ"ב (ס"ז) דאם אין לו פנאי לומר ביום יכול לומר אף בלילה, (ולכאורה ה"ה אחר חצות).

ובספר שלחן גבוה תמה על לשון הטור, דכיון דהוי כאילו הקריב קרבן אין יאמר פרשה זו בלילה, אך באמת נראה כנ"ל דמעיקר הדין אין עצם האמירה כהקרבת הקרבן כלל אלא שמכפר כאילו הקריב קרבן כמבואר.

ב. הנה כתב המגן אברהם (ברי"ש סימן מ"ח) פרשת הקרבנות יאמר בעמידה דוגמת הקרבנות שהיו בעמידה. ובשערי תשובה (ס"א) הביא מספר בכור שור שחלק על המג"א וכתב שמעולם לא ראה מי שחש בזה לדברי המגן אברהם. וכך הביא גם מהגר"י עמדין במור וקציעה והחיד"א במחזיק ברכה.

ולכאורה היה נראה דנחלקו בסברא הנ"ל, דאם עצם האמירה נחשב כהקרבת הקרבן יש טעם בדברי המגן אברהם, אך אם אין כאן אלא סגולת הכפרה ואין האמירה נחשבת כהקרבה מסתבר כדברי האחרונים הנ"ל דאין צריך לומר בעמידה. ובשלחן ערוך הרב (סימן א' סעיף ט') כתב דאין צריך לעמוד כיון שאיננו כהן העובד אלא שבקריאתו מעלה עליו הכתוב כאילו הקריבו הכהן.

הקורא פרשת הקרבנות לכפרה

הנה דנו גדולי האחרונים במי שקרא פרשת הקרבנות ונחשב לו כאילו הקריב קרבן, ונבנה בית המקדש בימיו אם צריך להביא קרבן.

וכבר הביאו ראיה ממה שאמרו בשבת (י"ב) שרבי ישמעאל בן אלישע קרא והטה וכתב על פנקסו כשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמינה, הרי שלא נפטר למעשה לא בקריאת פרשת הקרבנות ולא בתלמוד תורה.

והגה"צ רבי אליעזר דוד זצ"ל הי' מרגלא בפומי' לחזור אד' בעל אמרי אמת מגור זצ"ל (הר"ד בלקוטי יהודה פ"ר תורית) שאמר בשם ספר א' בהא דאיתא בגמ' דר"י כתב על פנקסו כשיבנה ביהמ"ק אביא חטאת שמינה. ולכאורה למה הוצרך לכהן, הרי אמרינן דהעוסק וכו' כאילו הקריב, רק דהאכילה דכהנים אוכלים הרי היא חלק מהכפרה, וא"כ אפי"ן אי אמרינן כאילו הקריב, מ"מ הרי חסרה הכפרה דאכילת הכהנים, ולכן אמר שכאשר יבנה ביהמ"ק יביא חטאת שמינה, כדי למלא החלק של אכילת הכהנים, ודפח"ח.

המשך בעמוד י"א

קרבנות בתפילת המנחה

כתב הרמ"א (בסימן רל"ד סעיף א'): יש שכתבו שנוהגין לומר פרשת התמיד קודם אשרי של תפלת מנחה נגד תמיד של בין הערביים ומנהג יפה הוא. ובמשנ"ב סק"ו כתב דטוב לומר גם פטום הקטורת.

ויש לעיין בזה, דלגבי אמירת פרשת התמיד בבוקר נתבאר לעיל דקרוב לחובה גמורה הוא, אך לגבי אמירתה לפני מנחה לא כתב הרמ"א אלא דמנהג יפה הוא.

ובערוך השלחן (רל"ד ס"ז) כתב לבאר למה יש שלא נהגו לומר פרשת התמיד לפני תפלת מנחה כיון שבמקדש הקריבו את התמיד לאחר תפלת מנחה, עי"ש. ובעל חות יאיר במקור חיים על שו"ע או"ח (ס"ט רל"ד) כתב: ולא נתפשט מנהג של אמירת פרשת התמיד קודם אשרי מפני שבספר יחזקאל [מ"ו י"ג כצ"ל] מוכח דלעתיד לבוא יתבטל תמיד של בין הערבים וכמו שכתב הרד"ק שם ז"ל, עכ"ל.

(ותימה שלא הביא ד' הרמב"ם דפליג אד' הרד"ק שם, ח"ל: בהל' מעשה הקרבנות (פ"ב הי"ח): כל שיעורי הנסכים האמורין בספר יחזקאל, ומנין אותן הקרבנות, וסדרי העבודה הכתובים שם כולם מילואים הן, ואין נוהגין לדורות, אלא הנביא צוה ופירש כיצד יהיו מקריבין המלואין עם חנוכת המזבח בימי המלך המשיח כשיבנה בית שלישי, וכשם שהקריבו הנשיאים בחנוכת המזבח בדברים שאין כמותן לדורות, והקריבו בשבת, כך הנשיא מקריב חנוכתו בשבת לעתיד כאשר מפורש שם, אבל דברים הנוהגים לדורות הם דברי תורה שפירשנו, כמו שהעתיקום מפי משה רבינו אין להוסיף עליהם ואין לגרוע, ע"כ.)

כאילו הקריב קרבן

הנה יש לעיין במה שאמרו חז"ל דכל העוסק בתורת הקרבנות מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב קרבן, האם כונת הדברים דעצם האמירה הו"ל כהקרבה, וכבחינת ונשלמה פרים שפתינו, וכאשר אומר הוא פסוקים אלה ולומד הלכות אלה הו"ל ככהן המקריב קרבן, או שמא אין האמירה כהקרבה כלל אלא דסגולה בעלמא יש כאן דמעלה עליו הכתוב כאילו הקריב ומתכפר לו.

ויש בזה כמה נפ"מ להלכה:

א. הנה מבואר (שם בסימן א' סעיף ו') דאין לומר פרשת הקרבנות אלא ביום כיון שאין מקריבין קרבנות בלילה, וכ"כ בסימן מ"ז (סעיף י"ג) דמי שקם משינתו בעוד ליל לא יאמר פרשת התמיד עד שאור היום, ומקור ההלכה בטור מדברי הרא"ש דכיון דהוי כאילו הקריב קרבן אין לומר

הקרבנות ומשנת איזהו מקומן. אך במשנ"ב שם ס"ק ז' כתב דאין הכונה אלא לפרשת התמיד בלבד, אבל שאר הקרבנות אינם מסדר היום. ומקור הדברים במגן אברהם בסימן תקנ"ט סק"ז על מה שכתוב שם ברמ"א (ט"ד) דאין אומרים פטום הקטורת שאינו מסדר היום, וכתב במג"א דכ"ש שאין אומרים שאר הקרבנות דכיון שלא כל אדם אומן אינם מסדר היום. הרי לן גם מדברי המג"א והמשנ"ב דשאר הקרבנות אינם חובה אלא תמיד בלבד.

ב. כתב בשבלי הלקט (סי' ה') בשם אחיו הר"ר בנימין: קריאת פרשת תמיד חובה, תדע לך שהוא כן שהרי אין מזכירין פרשת תמיד בתפלה (שמו"ע) כמו שמזכירין פסוקי המוספין בתפלת מוסף.

אמנם מלשון שבה"ל וגם מעצם הסברא שלו משמע דהוי חובה מעצם הדין ומשו"כ לא תיקנו לומר פסוקי התמיד בתפילה כיון שאומרים פסוקים אלה לפני התפילה, אך אם כל החיוב הוי משום שקבעו על עצמם חובה עדיין הקושיא במקומה עומדת, למה לא מצינו שתיקנו לומר פסוקי התמיד בתפילת שמו"ע.

ובשו"ת נודע ביהודה (מהדור"ק אור"ח סי' ד') כתב: משום שהתפלות שנקבעו בכל יום נקבע בהם כל צרכי האדם וכל אחד בעת הצורך יפירוש כפיו בתפלה להתפלל אפילו כמה פעמים ביום וכמ"ד הלאי שיתפלל כל היום. ואפילו לדעת החולק עכ"פ אם אירע לו לחדש דבר יכול הוא לחזור ולהתפלל. ואם היו מזכירין התמיד בפירוש בתפלה לא היה אפשר להתפלל אלא שחרית וערבית ולמי שהיה נולד איזה דבר להתפלל עליו לא היה יכול להתפלל.

ג. ולכאורה יש להוכיח גם מדברי הרמב"ם דאמירת פרשת התמיד קודמת לכל שאר פרשיות הקרבנות דברי"ש סדר התפלות שבספר האהבה כתב: נהגו העם לקרות בכל יום פרשת צו וברכת כהנים וכו'. והרי בפרשת צו אין לנו אלא סדר התמיד, ולא מצינו ברמב"ם שנהגו לומר שאר הקרבנות, ודו"ק בזה.

פסוקי מוסף בשבת

והנה בסימן מ"ח ס"א איתא בשו"ע שבשבת יש לומר גם פסוקי דמוסף, אך בר"ח וביו"ט אין צריך כיון דקורא במפטיר את פרשת קרבנות היום. ובשערי תשובה (שם ס"ב) כתב: ודעת האריז"ל שלא לוי' פסוקי מוסף אחר פ' התמיד ומכ"ש פסוקי ר"ח. וכן נוהגין, ובפשטות נראה טעם כעיקר דעדיין עומדים בתפילת שחרית דהוא נגד תמידים ואין יאמר פסוקי מוספים.

משה"כ כולל יונסראטן, במורה !!!

ואם כן, היה ראוי שכל איש ישראל יקריש מעט מעותותיו ללימוד סדר הקדשים!

כר מתנאמר מרן התפ"ז חיים פל לימוד סדר קדשים!

ביום ראשון פד' צו - ח' ניסן קהל אנשי שלומינו מתחילים עמוד ליום במסכת המורה

נ... האם אתה קובע עיתים בלימוד סדר קדשים?

אפאר מינוט א טאג קען מען קענען ש"ס

וראה גם בבני יששכר (מאמרי ר"ח, מאמר ב') שהביא בשם הרמ"ע מפאנו ז"ל, שלעתיד לבוא נצטרך להקריב את כל הקרבנות שחסרנו כל ימי גלותינו, וביאר בזה הפוסקים שאומרים במוסף שבת ור"ח ומועדים, ואת מוסף יום השבת הזה והחג הזה נעשה ונקריב בבנין בהמ"ק, במהרה בימינו אמן.

תשלום הקרבנות לעת"ל

כדאי לציין מש"כ בתפארת שלמה (מועדים עיני שבת, ד"ה ואת מוסף וכו'): לעתיד נשלים ונקריב את כל הקרבנות של חובה שחסרנו מהם בזמן הגלות, הנה אז נקריב כל התמידין והמוספין שהיינו מחוייבים בהם כל ימי הגלות, וכן כל קרבנות היחיד של חובה, וכמש"כ ר' ישמעאל (שבת י"ב): לכשיבנה בהמ"ק אביא חטאת שמינה.

ובפתח הדבר (או"ח סימן א') הביא בשם האר"י שאינו נפטר כלל מהבאת הקרבן. ועי' בית יוסף (או"ח סימן א') שכתב להדיא דקריאת פרשת החטאת מכפרת קצת, ועי"ע ברבינו בחיי (ויקרא ז' ל"ז) שכתב דלא בקריאה בעלמא יכופר עון אלא בהתבוננות בעומק ענין הקרבנות והתשובה, עי"ש. ולדבריו ניחא שאמר רבי ישמעאל בן אלישע בענותנותו, לכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמינה.

בשורה משומחת

מחלק מהפעולות המורכבות הנעשים דבר יום ביומו ע"י חברה זוגית תורה - ישכר באת"ל לזמן התורה ולזמורה, להביא דבר ה' אל אנשי שלומנו בכל מקומות מושבותיהם, ומפדט לעת סיום והתחלת משבתא.

הננו להודיע לכהן הלומדים **כי ניתן להשיג גמרות לבתי המדרשות ולחידים** מהוצאות המפארות והמפארות במודר מיוחד ומוזל, כדלהלן: [מחיר לכל סדר מש"כ]

תמורה	ארה"ק	לונדון	ארה"ב
כחול	50 ₪	14 £	15 \$
מורחב אדום	75 ₪	20 £	21 \$
שוטנשטיין גדול	80 ₪	22 £	23 \$
שוטנשטיין קטן	70 ₪	20 £	21 \$
מתיבתא גדול (2 כרכים)	80 ₪	22 £	23 \$
מתיבתא קטן (2 כרכים)	60 ₪	17 £	18 \$
שפה כרויה גדול (2 כרכים)	80 ₪	22 £	23 \$
שפה כרויה קטן (2 כרכים)	50 ₪	14 £	15 \$

לתועלת הלומדים הרוצים שיהיה מוכן הגמרות לקראת התחלת סדר הלימוד ניתן יהיה להזמין עד יום א' צו והזמנה שני' אה"כ עד יום ה' שמיני

אצל נציגנו בד"ה להלן:

באר"ק - החיד געציל ענגלענדער הי"ד | 05041-37711
 בלונדון - הי"ד יודל שפונג הי"ד | 07572-076-786
 בארה"ב - הי"ד היים שלמה | פוידמאן הי"ד | 929-813-0388

מברכת התורה

ביום ראשון פר"צו - ח' ניסן קהל אנשי שלומנו מתחילים עמוד ליום במסכת תמורה

אפאר מינוט א טאג קען מען קענען ש"ס!

פרנס היום

יום ג' פרשת צו - י' ניסן תמורה דף ג.

נדבת **הרה"ח ר' היים אברהם בארד שליט"א**

לונדון יצ"ו **לרגל היכנס בנו הב' משה צבי ני"ו לעול התורה והמצוות**

ישא נא ברכותינו הנלהבות בזכות החזקת התורה שייזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעש"ט ויגדל לאילנא רברבא ויעלה מעלה מעלה על במתי התורה היראה והחסידות מתוך הרחבת הדעת נחת וכל טוב

פרנס היום

יום ג' פרשת צו - י' ניסן תמורה דף ג.

נדבת **הרה"ג ר' ישראל יוסף ווידערקעהר שליט"א**

ירושלים ת"ו **לע"נ אביו הרה"ח ר' זאב בן הרה"ח ר' יעקב ז"ל**

נלב"ע בשם טוב י' ניסן תשע"ו לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה.

זכות החזקת התורה יהא עלי' לנשמתו בגנו"מ, ויעמוד לזרעו אחריו ללכת בדרכיו וללמוד ממעשיו ולראות רב נחת מכל יוצ"ח.

נדבת **הר"ר מאיר רויטענבראג הי"ו**

בני ברק **לרגל הולדת הבת שתחי' יזכה לגדלה לתורה ולחופה ולמעשים טובים וירווח ממנה ומכל יו"ח תענוג ונחת דקדושה מתוך ברי"ג ונהורא מעליא**

נדבת **הרה"ח ר' גד הלוי מילר הי"ו**

בני ברק **לרגל הולדת הבן ני' יזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ממנו ומכל יו"ח תענוג ונחת דקדושה מתוך ברי"ג ונהורא מעליא**

נדבת **הר"ר משה אייזנבערג הי"ו**

בית שמש **לרגל היכנס בנו הבר"ח אשר זעליג הי"ו לעול התורה והמצוות יה"ר שיעלה מעלה מעלה על במתי התורה היראה והחסידות וירווח ממנו ומכל יו"ח תענוג ונחת דקדושה**

נדבת **הרה"ג ר' נתן מילוס שליט"א**

ירושלים **לרגל היכנס בנו הבר"ח משה הי"ו לעול התורה והמצוות יה"ר שיעלה מעלה מעלה על במתי התורה היראה והחסידות וירווח ממנו ומכל יו"ח תענוג ונחת דקדושה**

הזמנה של מצוה

ברוך שיד ושבה להשי"ת וברחמיך אין קץ שהציינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, שמורים אני להזמין את כל אנשי שלומנו וקנים עם נעים, למעמד מפואר ומדומם

מסיבה של מצווה

יום מסכת חולין התולת מסכת המורה
במסגרת לימוד 'עמוד היומי' של 'החברה הק'.

שתוקיים בעו"ה בדוב עם וכמקורות אנשי שלומנו, בדוב פאר חדר בדאוי וביאה לכבודה של תורה

יום חמישי פרשת צו

בעת סעודת בכורים

בשעה 11:00 לפנה"צ

בבנין בית המדרש הגדול

- נואם הכבוד -

הרה"צ רבי יו"ט צבי הערשל גליק שליט"א
מנהל חשיבה קטנה - בני ברק

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
יערוך השלחן הגדול

- סיום המסכת ע"י -

הנאון רבי אברהם יעקב איצקוביץ שליט"א
מג"ש בבית מדרשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ודב דקדוהלת שבט הלוי בעיריית ירושלים

ובקריאה של חובה נקרא בזאת לכל אנשי, לבוא ולהשתתף עמנו ביום חרות ליבנו, להגדיל תורה ולהאדירה, חבת העדה והמדינה וחדש נאלחנו ופרדת נפשנו, ונוכח בעולא ובזמן קרוב לביאת טאלט לציון קדונו.

הנהלת החברה

ביום ראשון
פר' צו - חי' ניסן
קהל אנשי
שלומינו
מתחילים
עמוד ליום
במסכת תמורה

אנא באו
אפאר מינוט
א טאג
קען מען קענען ש"ס!

